

Stačí proto odkázati stěžovatelku na správné důvody napadeného usnesení. Pokud stěžovatelka poukazuje k rozhodnutí čís. 3621 sb. n. s., nebylo zásad v něm vyslovených použito na tento případ již proto, že se toto rozhodnutí týkalo pohledávky, jejíž splatnost nastala teprve po zahájení vyrovnacího řízení, kdežto pohledávka, o niž jde v tomto případě, stala se splatnou, jak plyne ze spisů, již před zahájením řízení vyrovnacího. Z tohoto důvodu neuvažoval nejvyšší soud o věci po právní stránce s hlediska, z něhož vycházel v případě, jehož se týkalo rozhodnutí čís. 3621 sb. n. s. Srovnej též rozhodnutí čís. 4372 sb. n. s., jímž bylo obdobně rozhodnuto.

Čís. 10962.

Úmluva, že sudištěm jest příslušný soud v X. (v místě, kde byl jen okresní soud), jest neurčitá a tudíž neplatná a nezávazná.

(Rozh. ze dne 8. září 1931, R I 474/31.)

V písemné dohodě o dodávce ujednaly strany, že sudištěm jest příslušný soud v Ústí nad Labem. Žalobu o zaplacení kupní ceny 55.140 Kč zadal prodávatel na krajském soudě v Litoměřicích. K námitce místní nepříslušnosti soud prvního stupně žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Prvý soud odůvodňuje usnesení, odmítající žalobu, najmě tím, že doložka o příslušnosti jest prý nejasná a neodpovídá přesným předpisům § 104 první odstavec j. n. Rekursní soud nemůže s tímto názorem prvního soudu souhlasiti. Ze stran, které uzavřely písemnou dohodu ze dne 21. ledna 1930, bydlí jedna strana (žalobce) v Ústí a druhá strana (žalovaný) v Praze. Z této dohody mohou každé straně proti druhé vzejíti právní nároky a povinnosti. Jest pochopitelné, že by bylo neúčelné, by žaloby z dohody musily býti podány u různých soudů podle toho, která strana jest žalována, a že proto strany doložkou ujednaly, že pro všechny spory z dohody příslušným jest soud žalobcova bydliště. Jest přisvědčiti žalovanému v tom, že doložka není zcela přesně upravena. Nicméně vyhovuje předpisu § 104 první odstavec j. n. a obsahuje výslovné ujednání, že pro všechny spory z dohody jest příslušným soud podle žalobcova bydliště. Toto bydliště, Ústí, jest v doložce jmenovitě uvedeno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Úmluva, že sudištěm je příslušný soud v Ústí n. L., je neurčitá a pro tuto neurčitost není platná a závazná (§ 869 obč. zák.). Připouští možnost různého výkladu a tuto možnost nelze vyloučiti podle obsahu samé listiny. Jednak je možný výklad, že u okresního soudu v Ústí n. L. lze žalovati u všech sporů z dohody, ať je okresní soud v Ústí n. L. věcně příslušný nebo není, tedy výklad, že slova příslušný

bylo použito k označení sudiště Ústeckého okresního soudu jako smlouveného sudiště bez ohledu na věcnou příslušnost. Dále je možný výklad, že se smlouva o příslušnosti soudu v Ústí vztahovala na okresní soud v Ústí n. L., pokud tento byl věcně příslušný, ale nikoli na příslušnost sborového soudu pro Ústí jinak věcně příslušného pro spory podle samé listiny, takže smlouvou o příslušnosti zůstaly by nedotčeny spory věcně patřící před soud sborový. Posléze jest možný i výklad, že sporná věta znamenati měla úmluvu o příslušnosti pro sudiště žalobcovo podle jeho bydliště a to buď u okresního soudu v Ústí n. L. pro spory věcně patřící před soudy okresní a pro krajský soud v Litoměřicích pro spory věcně patřící na soud sborový. Pro odstranění této nejasnosti neposkytuje ani listina bezpečný podklad a ani strany neuvedly skutečností, jež by mohly bezpečně vésti k odstranění neurčitosti, a snaží se vykládati jen listinu samu, ovšem každá jiným způsobem. Za těchto okolností zůstává obsah listinné dohody zcela neurčitý a dohoda není proto platná. Bylo proto vyhověno dovolacímu rekursu a změnou usnesení rekursního soudu obnovenो usnesení prvního soudu (sb. n. s. 10692).

Čís. 10963.

Právní význam mezitímního určovacího návrhu musí přesahovati rámec základního sporu. Právo, jež jím má být zjištěno, nesmí se vyčerpávati v nároku uplatňovaném žalobou. Nepřípustným jest mezitímní určovací návrh, o němž musí být již k žalobě rozhodnuto s účinkem právní moci.

(Rozh. ze dne 8. září 1931, R I 527/31.)

Za řízení o žalobě na vyklizení bytu vznesla žalovaná mezitímní určovací návrh, by bylo zjištěno, že žalované přísluší k bytu v domě žalobců doživotní užívací právo. Soud první stolice nepřipustil mezitímní určovací návrh, soud druhé stolice ho připustil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Vývody dovolacího rekursu, jímž napadají žalobci pro nesprávné právní posouzení věci usnesení rekursního soudu, vrcholí v tom, že mezitímní určovací návrh jest nepřipustný, jsa totožným s věcnými námitkami, jimiž se brání žalovaná proti žalobnímu nároku, a mělo být proto rozhodnuto soudem jen o těchto námitkách, nikoli také o návrhu. Názor stěžovatelů jest mylný. Právní význam mezitímního určovacího návrhu, ježž učiniti dovoluje zákon podle §§ 236 a 259 druhý odstavec c. ř. s. i žalobci i žalovanému, musí ovšem — má-li být vůbec potřebným určení právo nebo právní poměr — přesahovati rámec základního sporu a proto se také právo, které se má zjistiti, nesmí vyčerpávati v nároku uplatňovaném žalobou, neboť jinak není potřeba, by se zjišťovalo.